

Autor: Ivo Doušek, fotografie: Ivo Doušek,
archiv Black River Golf Park

Vlevo nahoře: Na takovém profilu hřiště se každý golfista zapotí – fairway není nijak široká, příčné vlny ztěžují orientaci, vysoké roughy po stranách nemilosrdně kradou míčky.

Vpravo nahoře: Na tak náročném hřišti se vyplatí používat dovolené pomůcky – buginy, optické zaměřovače, birdie book.

Dole: Ing. arch. Jaroslav Kachlík, investor, designér i realizátor hřiště Black River.

NÁROČNÝ K SOBĚ I K DRUHÝM

Klišé „jít vlastní cestou“ má v golfu hlubší význam, zvlášť řekneme-li tuto větu v souvislosti se jménem slovenského architekta Jaroslava Kachlíka. V krátkém čase vybudoval a loni otevřel hřiště White Eurovalley v Malackách. Nesnadnou cestu si však vybral především při výstavbě hřiště Black River v obci Bernolákovo, odborníky považovaného za nejtěžší v Evropě.

Golf je dnes módní téma, informace z tohoto prostředí se na nás hrnou ze všech stran. Píše se o mnohých celebritách, jen co uchopí do ruky golfovou hůl. Píše se o Tigeru Woodsovi, když vyhrává, píše se o něm ještě víc, když řeší rodinnou krizi. I ve světě golfu jsou témata zajímavá, přesto však stranou mediální popularity. Než se golf začne hrát, musí být kde. A než se vybudoje hřiště, musí se navrhout. Problematika tvorby golfových hřišť je mnohem náročnější než situace, které čekají na stavitele házenkářských nebo fotbalových povrchů. Realizace golfového projektu vyžaduje součinnost tří hlavních

hráčů – investora, designéra a realizátora. Vstupu prvních hráčů na hřiště předchází spousta času, který dohromady stráví zástupci těchto tří složek. Možností, jaké hřiště do daného úseku krajiny postavit, je nepřeberné množství. V Bratislavě žije golfista-vizionář, jenž dokázal zmíněné tři strany spojit v jedné osobě. Je jím významný urbanista ing. arch. Jaroslav Kachlík, jehož dílo nese punc výjimečnosti – Black River v Bernolákovu má zaslouženou pověst nejtěžšího hřiště Evropy. Golfisté dokážou hřiště „změřit“, tedy objektivně znormovat, přičemž Black River dosáhl až na úplný strop obtížnosti.

HŘIŠTĚ S DUŠÍ SVĚHO TVŮRCE

„Bylo to schválně?“ zeptali jsme se při našem setkání ing. arch. Kachlíka. „Chtěl jste úmyslně vybudovat hřiště, které obtížností přesáhne jakékoli dosud postavené?“ „Takovou ambicí jsem neměl,“ odpověděl architekt. „Na světě existuje na 40 000 golfových hřišť. Tři čtvrtiny z nich jsou sice hezké, ale nezanechají v hráči trvalý dojem, za měsíc už si z nich nic moc nevybaví. Nechtěl jsem dělat další stejné.“

Autor má v tvorbě a cílech golfového hřiště jasno, dokáže kategorizovat jejich typy, s téměř vědeckou přesností a hloubkou umí vyprávět o různých druzích ja-

mek. Spojil v sobě profesní a podnikatelské dovednosti a rozhodl se jít svou cestou, nepodřít se konvencím, jednat podle svého přesvědčení – a dokázal vytvořit něco výjimečného.

„Snem běžného investora komerčního charakteru je takové hřiště, které pochválí všichni, na kterém se bude výborně cítit začátečník i výkonný hráč. Ale to je jen chiméra, designér se pak pohybuje mezi obrovskou řadou kompromisů. Já jsem se rozhodl neomezovat se ničím. Jsem developer, finanční prostředky jsem dokázal zajistit, navíc hřiště vznikalo v příhodném terénu, kde jsem potřebných reliéfů dosáhl přemístováním zeminy, skoro nic jsem nemusel dovážet odjinud. A i když terénní úpravy byly extrémního rozsahu, pořád ještě byly finančně rozumné. Na běžném hřišti se přesouvá tak 200–260 tisíc kubíků, my jsme pohnuli skoro s milionem,“ popisuje. Sám sobě jako designérovi si povolil absolutní volnost. Golfové hřiště je vrcholem landscapingu, na veliké ploše vytváříte z nějakého kusu krajiny krajinu svoji. To je nádherný úkol. Bylo pro něj důležité, aby hřiště mělo svoji duši, aby na něm hráč dokázal najít, co do něj vložil. Nechtěl oslovit absolutně všechny, o to se snaží běžná komerční hřiště – chtěl oslovit zejména hráče, kteří hrají sofistikovaný golf, přemýšlejí, používají při svých rozhodnutích hlavu. Říká se tomu „course management“, ten je na hřištích často dost důležitý – tady víc než jinde.

Hřiště jsou v podstatě dvojího charakteru. Linksová a uměle vytvořená designová. Ta linksová vznikají jen malými úpravami stávajícího reliéfu, využívá se zajímavého terénu. Designová hřiště jsou charakteristická většími přesuny hmot, vytvářením nové krajiny.

DESET LET UTVÁŘENÁ VIZE

Hřiště Black River má dvě patra, dimetraálně odlišná. Prvních šest jamek vede krásným starým parkem v blízkosti zámku. Tam je to ještě pohodlička, všechno v jedné rovině, jen stromů by nemuselo být tolik, farwaye jsou úzké. Už tady je vidět autorova ruka – ani zde není nic zadarmo, musí se přemýšlet, nejde jen bezhlavě pinkat do míčku. První patro bylo vybudováno už v polovině devadesátých let. Záměrem bylo dostat se za řeku, kde se rozkládal veliký rovný prostor Panských luk, o dvacet výškových metrů níž. Trvalo víc než deset let, než se Panské luky proměnily v součást golfového areálu. Problémy s tím spojené není potřeba popisovat, stačí jen podotknout, že běžně trvá stavba mnohem kratší dobu. Jaroslav Kachlík mezitím hodně cestoval po světových hřištích a ještě víc přemýšlel. Koncept Black River krystalizoval postupně, dosti bolestně, nakonec se realizovala až šestá varianta.

„Dalo se jít cestou menšího odporu, ale já jsem chtěl vymyslet něco originálního, něco, zač bych mohl dát ruku do ohně,“ komentuje. Nechtěl jen pospojovat okopírované jamky, jak to leckde dělají. Mohou tak vzniknout i zajímavá hřiště, ne však něco nového.

„Zvolil jsem si netradiční technologii tvarování: normálně se hrubé tvary vytvářejí buldozerem, ten tlačí, já jsem použil bagr, to je kružítko, vytváří jiný vzhled.“ Z původně rovné plochy vyrostla spousta kopců a kopečků, prohlubně a jámy, valy, greeny s velkým převýšením, dvoupatrové a vícepatrové greeny, jezera a jezírka, velké plochy roughu (nestříhaný nebo na vysoko střížený travní porost, z nějž se velmi obtížně hraje). Chtělo to hodně fantazie a ještě víc sil při přenášení vizí do reality. Však se

Vlevo nahoře a vpravo dole: Vodní překážky zde vstupují do hry na řadě jamek, často velmi výrazně ovlivňují obtížnost hry.

Nahoře: Pohled od greenu 14. jamky zpět na složitou fairway.

Ta začíná (vzadu) příčnými vlnami, pak se výrazně zužuje, v blízkosti greenu je navíc kamenitý vyvýšený „ostrov“.

Vlevo dole: Dvoupatrový green s výraznými výškovými rozdíly.

Nahoře: Vymodelovat z roviny tento povrch chtělo pořádný kus invence a fantazie. Voda je zajímavě zakomponována do víceúrovňové skladby hřiště.

Dole: Roughy až nad kolena – tak to začínalo. Dnes už naštěstí bývají nižší. Míň se hledá, víc se hraje.

také mnoho věcí předělávalo jednou i vícekrát, dokud to nebylo ono.

ŠACHOVÁ PARTIE NA GREENU

A co vlastně mělo vzniknout? Nešlo o nakupení obtíží, ale o sofistikované hřiště, které donutí hráče přemýšlet. Byl vytvořen nesmírně složitý útvar: zakladatelé se nespokojili s nalajnováním drah jednotlivých jamek v rovině. Fairwaye, jejich okraje a nejbližší okolí připomínají chvílemi krajinu po bombardování, neobyčejně rozmanitou, oko si nikde neoddechne, hra v takovém terénu je nezapomenutelná.

Kachlík je šachista, rád řeší problémy, a jeho záměrem bylo dát stejnou možnost i návštěvníkům svého hřiště. A že sem asi nepůjdou nováčci nebo méně zdatní hráči? „Nestavěl jsem hřiště pro každého. Na Mont Blanc také nechodí lidé bez výcviku, vybavení a kondice,“ naznačuje své cíle a pokračuje: „Devadesát procent hřišť je ofenzivních, tam se hraje na co nejdlejší rány a hřiště často promíjejí i chyby. Uplatní se na nich i horší hráči a ti, co si jdou na golf jen oddechnout. Menší část hřišť je defenzivních, ta jsou těžší, nestačí hrubá síla a délka úderu. A podobně se mohou rozdělit na defenzivní a ofenzivní i jednotlivé jamky. Kde je většina defenzivních – což bývá třeba v Anglii a ve Skotsku – tam je možno za defenzivní označit celé hřiště. Snažil jsem se vytvořit kombinaci obou typů, kde bude potřeba stále přemýšlet. Profesionálům se střídání ofenzivy a defenzivy líbí, hřišti to přináší vnitřní napětí. I z tohoto důvodu je Black River tak těžké – nelze jej projít jedním stylem,“ dodává.

POVĚST VE SVĚTĚ

Hřiště je vzpomínáno po celém světě. Ne na setkání, ale na designérských setkáních bývá Bernolákovo často citováno, dokonce i v Austrálii! Což je důvodem k hrdosti stavitele: „Hřiště se dělá na sto let, a kdo ví, jakým směrem se bude golf vyvíjet... Tohle hřiště není obyčejné, člověk musí ze sebe vydat, co v něm je. Buď posílí, nebo naopak likviduje sebevědomí – ostře selektuje lidi na ty, kterým se zde líbí a na ty, kteří už se sem nikdy nevydají,“ zakončuje architekt Kachlík svůj výklad.

Je toho ještě mnohem víc, co se lze od tohoto svérázného muže dozvědět o golfových hřištích jako nejvyšší formě lidmi zušlechtné krajiny, i o obyčejných problémech kolem výstavby. Pro člověka z jiného ranku vskutku fascinující svět.

Kontakty: Black River Golf Park, Kaštielská 4, Bernolákovo, Slovensko, www.golf.sk